

Tillbaka på Skeppsbron!

Den gamla Finlands-kajen i Stockholm invaderades - på nytt - av några hundra finska krigsbarn, nu över 55 år äldre och något tiotal kilo tyngre än första gången.

Det blev en festlig och folklig invigning av det första minnesmärket på svensk mark av krigsbarnsverksamheten. Söndagen den 19 september 1999 blev därför en historisk dag.

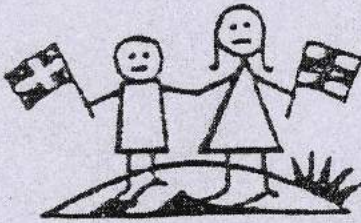
Omsorgsminister Eva Biaudet från Helsingfors (bilden) avtäckte reliefen som konstnärerna Marja och Olavi Räihä lyckats med så bra.

Hur ser reliefen ut?
Se Mittuppslaget!

På den här bilden har vi fångat en liten del av huvudpersonerna i samband med avtäckningen av minnesreliefen. Skeppsbron i Stockholm blev nästan invaderad av en ny krigsbarnsarmé. Konstverket pryder nu väggen till huset Skeppsbron 28.

Bilder: Kai Rosnell

Riksförbundet
Finska krigsbarn

Från redaktionen

Som framgår av redaktionsrutan på denna sida har det skett förändringar på tidningens redaktion.

Aune Karlsson har valt att avgå som redaktör, vilket vi djupt beklagar. Hon har gjort ett utomordentligt arbete med tidningen, och hon är välkommen åter.

Även Marjatta Balgård, som svarat för layouten, har lämnat redaktionen, åtminstone tills vidare.

Tack för vad ni åstadkommit med MedlemsNytt!

Material till vår tidning bör i fortsättningen sändas direkt till mig, Kai Rosnell. Jag kan inte garantera att allt kommer in - men det som redaktionen finner tillräckligt intressant för våra medlemmar att ta del av publicerar vi.

Detta nummer domineras av minnesplattans invigning, en historisk händelse som naturligtvis måste uppmärksammas. Det blev en viss respons även i övriga media.

Intervjun med Göta Rosén innehåller ett "avslöjande" som kan föranleda en revision av gällande historieskrivning i krigsbarnsfrågan. Hon framkastar teorin att Maja Sandler och Hanna Rydh, som hittills tillskrivits initiativet till barntransporterna, faktiskt handlade på den svenska regeringens uppdrag.

Det är svårt att finna några konkreta bevis för teorin eftersom kontakterna med Maja Sandler och Hanna Rydh måste ha skett informellt. Regeringen kunde ju inte agera officiellt eftersom man då hade anklagats för att ha brutit sin neutralitet. Och regeringen ville absolut inte stöta sig med Sovjetunionen.

Här krävs mer forskning. Kanske kan man finna något i gamla dagboksanteckningar. Fast de politiska aktörerna från den tiden finns knappast längre i livet.

Vi hade lovat publicera de reviderade stadgarna i detta nummer. De får p g a platsbrist vänta till ett senare tillfälle.

Nummer 4 av MedlemsNytt är planerat att utkomma i månadsskiftet november-december. **Deadline för material är den 15 november 1999.** Välkomna med era bidrag!

Glad höst! önskar redaktionen.

Kai Rosnell

Detta nummer av MedlemsNytt är tryckt hos *Ekonomi-Print AB*, Stockholm, i september 1999.

I detta nummer:

	sid
Minnesreliefen	1
Från redaktionen	2
Ordföranden har ordet	3
Vi fick en fana!	4-5
Göta Rosén, intervju	6-7
Historiskt på Skeppsbron	8-9
Lahtis-träffen	10
Roskilde-mötet	11
Debatt om barnevakuering 1939	12
Efterlysning	12
Ett reseminne	13
Efterlysning	13
Rapport från Östergötland	13
På gång i lokalföreningarna	14
RFK samt styrelsen	15
Sinikkas dagsvers	16

I nästa nummer:

60 år sedan krigsutbrottet.

Mer om minnesplattan, bl a delar av Eva Biaudets tal.

Fler berättelser.

"Nya" böcker.

Med mera.

Redaktionen för MedlemsNytt:

Pirkko Ahlin, ansvarig utgivare. Tel 054-158638.

Kai Rosnell, redaktör (redigering, layout), Kølängsv. 10, 741 42 Knivsta. Tel: 018-380009.
E-post: kai.rosnell@mail.bip.net

Gunnar Sältin, Odengatan 47, 4 tr, 113 51 Stockholm. Tel: 08-6731869.

Gui Emanuelsson, Mjölnerbacken 15, 4 tr, 174 48 Sundbyberg. Tel: 08-4011703.

— Ordföranden har ordet: —

Kära vänner!

Vilken dag! Vilken fest! Nu är den på plats - vår minnesrelief!

Efter ett och ett halvt års intensivt arbete och flera års funderingar och diskussioner är den äntligen klar. Att se så många finska krigsbarn med anhöriga och så många andra människor intresserade av detta för oss så stora ögonblick var en stor upplevelse. Det enorma gensvar vi i minnesplattekommittén och den arrangerande Stockholmsföreningen fick kändes underbart.

Reliefen är ett mycket vackert konstverk. Konstnärsparet **Marja och Olavi Rähkä** har lyckats alldeles förträffligt med både symbolspråket och utförandet.

Ett stort, stort tack till alla er i Stockholmsföreningen som hade det enorma arbetet med att arrangera allt det praktiska, som ett så omfattande arrangemang kräver. Ni har gjort ett jättejobb! Ni kan läsa mer om denna stora händelse på annan plats i tidningen.

Det har varit många andra stora händelser också för RFK denna sommar. I förra numret aviserade vi den högtidliga **festen på Skansen** då vi skulle få ta emot en svensk fana. Det var verkligen en upplevelse att få vara med om detta. Eftersom det måste bli ett snabbt beslut om vilka i vår förening som kunde vara med tog jag det enväldiga beslutet att bjuda in vår hedersordförande Erik Netz samt Kai Rosnell.

Efter noggranna repetitioner dagen innan, och generalrepetition på söndagseftermiddagen, var det så dags. Då plötsligt dök Agneta Bolme Börjefors på Sveriges Television upp. Hon ville ha en intervju med några av oss som skulle få ta emot en fana. En grupp till och vi (!) blev uttagna. Lite nervöst blev det, regnet började strömma ner, Agneta Bolme och vi hittade inte varandra först, men till slut blev det i alla fall en direktsänd intervju. Allt förlöpte väl och vi fick vår fana ur kungens hand. Vi var en upplevelse rikare.

Vad som egentligen hände bakom kulisserna kan du läsa om i Kais berättelse i denna tidning. Nästa år får vi vara med i flaggparaden genom Stockholm. Den uppgiften tycker jag att vi delegerar till olika medlemmar i fortsättningen.

De finska krigsbarnen i Danmark hade sitt riksmöte den 12-13 juni. För första gången hade jag tillfälle att vara med. Det ska inte bli den sista. Även om det var en aning svårt att förstå deras språk så kände man den oerhörda gemenskap vi finska krigsbarn känner när vi träffas. Några av dem hade varit en tid i Sverige och ville gärna prata med oss "svenskar".

Krigsbarnens situation där är något annorlunda än vår. Det berättades för mig att de t ex inte har någonting

dokumentärt att bevara. När tyskarna ockuperade deras land hände följande: för att skydda de finska barnen förstördes alla deras dokument och barnen gömdes. De var ju från "fiendeland".

Föreningen "**Finnebörn i Danmark**" har ca 200 medlemmar. Ordförande är Kai Palomäki-Schmidt. Han hälsade oss svenskar varmt välkomna detta år till Roskilde, och till **Odense den 17-18 juni år 2000**. Då hoppas jag att flera svenskar kommer med. Du kan läsa mer om mötet i Roskilde på annan plats i denna tidning. Gunnel Johansson från Västerås berättar.

Det är alltid lika förunderligt att komma till Finland. Våra vänner i de finska krigsbarnsföreningarna tar alltid emot oss med öppna armar. **Den 20-22 augusti** var det **föreningen i Lahtis** som välkomnade oss. För mig och min syster Eila var det en särskild upplevelse att komma dit. Lahtis är vår födelsestad.

Nästa års "Nordiska sommardagar" kommer att hållas i Helsingfors dit vi kommer att bli inbjudna i augusti 2000. Det ser vi redan fram emot. Läs mer om Lahtis-mötet på annan plats i tidningen.

Fördjupade kontakter med krigsbarnen i Finland och i Danmark är viktigt, anser jag. Tre föreningar med samma inriktning och med samma bakgrund kan kanske tillsammans göra något, om inte för världen så kanske för oss själva. Vi har ju möjligheter att träffas vid våra respektive riksmöten, i Sverige i maj (Åhus), i Danmark i juni, i Finland i augusti varje år. Låt oss ta till vara dessa möjligheter.

En fortsatt fin höst önskar jag er alla!

Pirteko

En blågul fana!

Så här såg det ut i TV-rutan när ordförande Pirkko Ahlin fick ta emot en svensk fana av Hans Majestät Konungen på Skansen.

- Det här är roligt! Le!

- Buga eller nig. Ta emot fanan. Säg "Tack, Ers Majestät". Buga eller nig! Gå ner.

Vi fick våra förhållningsorder både på lördagens förövning och söndagseftermiddagens genrep.

Det skulle vara roligt att ta emot en svensk fana av Stiftelsen Sveriges Nationaldag, ur Kungens hand, på Skansen.

Datum var 6 juni, Svenska Flaggans dag, Sveriges nationaldag.

Riksförbundet Finska Krigsbarn hade ansökt om en svensk fana för fjärde gången. Äntligen fick vi vara med och ta emot en fana, en av tio organisationer/föreningar.

Ordförande Pirkko Ahlin hade enväldigt bestämt att ta

emot fanan själv, med hedersordförande Erik Netz som eskort och undertecknad som extra stöd och paraplybärare.

När vi skulle vara uppställda kl 18 söndag eftermiddag började det regna. Det var så lagom roligt. Fråga Mirjam Spjut och Gui Emanuelsson som ställde upp i fanborgen med Stockholmsföreningens fana. De hade ingen paraplybärare med sig och blev genomblöta.

Videon hemma var laddad, vi skulle få ta emot fanan nån gång mellan kl 19 och 20.

Under genrepet (för TV:s skull) stämde kommentatorn Agneta Bolme-Börjefors träff med oss för en kort intervju, för att fylla nån tom minut i väntan på den kungliga vagnen. Så vi

promenerade fram och tillbaka innanför avspärningarna innan hon hittade oss, eller tvärtom.

Så kom hon med sitt TV-team och pratade med den unga familjen från Svenska Ungdomsringen, och så med Pirkko Ahlin i den vackra finska folkdräkten från Lammi (man ska vårda sina rötter).

- Le, viskade jag i örat på Pirkko som blev full i skratt.

Jadå, det gick bra. Pirkko berättade om sitt enväldiga beslut, fattat i tidsnöd, och om folkdräktens härkomst. Så kom Peter Jöback och Gunilla Backman, sångstjärnor, och ställde sig bredvid mig, och kommentatorn fortsatte att intervjua dem. Min blöta nuna gjorde sig visst bra i rutan. →

(Först tio miuter senare gick videon i gång hemma).

Så kom hästarna med kungavagnen, och hela kungafamiljen steg ur rakt framför fötterna på oss och promenerade bort mot Solliden-scenen. Vi följde efter på tillräckligt stort avstånd för att inte riskera hamna i TV igen. Paraplyet skyddade Pirkko och mig, Erik blev blöt.

När det var dags för utdelning av fanorna stod vi beredda bakom scenen. "Raska steg", sa vår handledare.

Vi lydde order. Vi log, vi gick fram till kungen, vände samtidigt åt höger, jag bugade så kungen kunnat spegla sig i den glänsande flinten. Det gjorde han inte, men han överlämnade fanan till Pirkko. "Håll fanan högt!" Tack, Ers Majestät! Ny bugning och så ner på grusplanen. Där tog Erik över fanan och höll ändan av stängen mot magen tills handledaren kommanderade "manöver".

Hela tiden log vi, nåja, smålog i alla fall. Det regnade fortfa-

Erik Netz håller fanan högt.

Foto: Monica Schough

rande, Pirkko och jag hade skydd av paraplyt, Erik fick sig en ny rotblöta.

Men Kungen hade haft en tuff dag, hade just flugit hem från Karlstad och var säkert trött. Han hade inte varit med på vare sig förövning eller genrep, ingen hade sagt till honom att "det här är roligt, le!". Han kanske trodde han

var på begravning.

Så tog högtidligheten slut fast vi drog tio minuter över tiden, kungafamiljen och talman Birgitta Dahl (med en "pigittare" på huvudet, det var också en folkdräkt) satte sig i bilarna som plötsligt dök upp, vältajmat får man säga, och körde iväg till Slottet.

Då gick vi också, hämtade ett fodral till fanan, och drog.

Jag hade kört Eriks bil till en P-plats lite längre bort och gick för att lasta in fanan och sen plocka upp Erik och min egen eskort. Bilen var död, batteriet tomt. Han hade glömt nämna att man måste släcka lyset för hand.

Startkablarna låg i "kofferten" och den gick inte att öppna om inte motorn var i gång. Moment 22?

Det fanns några enstaka bilar kvar på parkeringen, och faktiskt, två räddande änglar i en liten Seat hade startkablarna som hjälpte Erik att få igång den stora Mercan.

Visst, det var roligt, riktigt roligt. En upplevelse.

Nu har vi ett minne för resten av livet. Och en blågul fana i blått fodral.

Nästa år på Sveriges nationaldag får vi delta i fanborgen ända från Kungsträdgården. Tre personer högst får vara med och bära.

Intresserade frivilliga kan anmäla sig till

Kai Rosnell

trunk- och paraplybärare, färsk medlem i H M Konungens leende fan club.

Mirjam Spjut och Gui Emanuelsson med Stockholms-föreningens fana. Det var innan regnet kom...

Foto: Sture Emanuelsson

”Nu skulle jag med all kraft
avråda... Det var inte rätt att
skilja småbarn från mödrarna.”

En av huvudpersonerna på den svenska sidan när det gäller "krigsbarnshanteringen" var Göta Rosén. Hon var barnavårdsombud i Örebro när kriget bröt ut, men avancerade till stf generaldirektör i Socialstyrelsen. Några år var hon också riksdagsman, representerande socialdemokraterna.

”En ledande gestalt inom svensk barna- och ungdomsvård”, heter det i Svensk Uppslagsbok, tryckt 1965.

Hon var det under tre decennier, från början av 1940-talet till framåt 1970.

Hon fyller 95 år 10 oktober. Det är svårt att tro när man intervjuar henne.

Gott minne

- Dig har jag träffat förr, säger hon till Pentti Käppi när vi stiger in genom dörren till hennes stora lägenhet vid Runebergsgatan i Stockholm.

- Det stämmer, säger Pentti. Du inspekterade ett barnhem i Fröskog i Dalsland en gång i tiden när jag var föreståndare där. Det måste ha varit 1963.

Vilket minne!

När kriget bröt ut 1939 och finska barn skulle tas emot i Sverige fick Göta Rosén ansvaret för transporter och mottagarförläggningar. Hon gjorde sammanlagt sex resor till olika platser i Sverige för att hämta evakuerade finska barn, bl a från Haparanda.

- Många barn var sjuka, men vi fick wellpapp och klädde golvet i vagnarna med det. När det blev ner-

Intervju med Göta Rosén (24 april 1999)

spytt slängde vi det och lade på ny wellpapp.

Godkände hemmen

- Och jag granskade varje hem som ville ta emot finska barn och godkände dem, precis som jag granskade alla fosterhem, säger Göta.

Hoppsan! 70 000 barn kom till Sverige, det måste röra sig om över 50 000 hem, totalt. Är det verkligen möjligt? Jag uttalar mitt tvivel.

- Jodå, jag skötte granskningen själv. Fast jag hade medhjälpare.

...Göta Rosén - forts.

Konfronterad med uppgiften att det fanns många olika "aktörer" som ordnade fosterhem, bl a tidningar som Säningsmannen och Svensk Damtidning, erkänner hon att detta gällde Örebro län och inledningskedet, under vinterkriget.

Ingen garanti

Enligt boken "Uppdrag barn" av Lena Näslund (Hjalmarsson & Högborg Bokförlag 1999) som behandlar Göta Roséns gärning, placerade hon ut 321 finska barn i fosterhem som hon själv inspekterat och godkänt.

Det fanns svenska hem som det har visat sig inte var lämpliga att ta emot krigsbarn.

- Man kan aldrig garantera att alla hem var bra. Det kan se bra ut, allting, men det kan vara helt annorlunda. Det var de lokala barnavårdsnämnderna som hade inspektionsansvaret.

Det fanns en ambition att inte skilja syskon åt. Ändå vet vi att syskon separerades. Oftast hamnade de dock i samma by.

Handplockning?

Det finns många uppgifter om att folk kom till järnvägsstationerna och handplockade sina krigsbarn. De minst attraktiva fick åka med till ändstationen.

- Nej då, det förekom inte, hävdar Göta Rosén. Åtminstone inte i Örebro län. Dom fick komma in till mig på expeditionen och där blev de tilldelade ett barn. Dom fick inte gå in i barnhemmen heller och välja, det var jag som bestämde.

Kan Göta Rosén förklara varför så många svenska hem öppnades för finska krigsbarn? Utan någon officiell propaganda, utan appeller.

- Finland var ju så nära, det var en svår situation. Finlands sak var vår. Vi blev överhopade av människor som ville ha finska barn. Och tidningarna skrev mycket positivt om det.

Hemresorna

När Hjälpkommittén för Finlands Barn så småningom upplöstes var det Socialstyrelsen som tog över ansvaret för krigsbarnen. Det blev Göta Rosén som fick ta initiativet till att barnen skulle sändas hem.

Göta Rosén var vår äldsta hedersgäst vid minnesreliefens invigningsfest. Här avslutar hon sin lunch på Viking Lines m/s Gabriella med en kopp kaffe tillsammans med Pentti Käppi.

Foto: Kai Rosnell

- Ja, det var efter kriget, vi väntade på ett initiativ från Finland, så jag åkte dit och försökte förmå dem att ta hem sina barn igen. Det var då de sa att "ni är ju barntjuvar". Men det var i många fall en oklar situation, fosterföräldrarna ville ofta ha barnen kvar och en del barn hade inget hem att återvända till. Jag sa att om dom skulle ha tillbaka barnen måste de ta dem snarast, jag förstod att ju längre de var kvar här, desto svårare skulle det bli.

Under vinterkriget kom en del barn tillsammans med sina mödrar.

- Dem hade vi besvär med ibland. Speciellt höga militärfruar, de ville ha egen våning med jungfru.

Så här i efterhand erkänner Göta Rosén att man hade för få medarbetare, framför allt för få finsktalande.

- Vi kunde ju inte språket, det blev säkert många missförstånd därför.

Regeringens uppdrag?

Initiativet att ta emot finska barn i Sverige tillskrivs Maja Sandler, utrikesministerns hustru, och Hanna Rydh, ordförande i Fredrika Bremerförbundet. De reste till Helsingfors i december 1939 och startade "världshistoriens största barnflyttning".

- Fast jag undrar om de inte hade regeringens uppdrag. Jag tror nästan att de hade det, säger Göta Rosén, som hade god inblick i det politiska livet.

Det är första gången vi hör denna misstanke uttalas. Den svenska regeringen kunde ju inte agera öppet, den måste förhålla sig "neutral".

Hur ser du på hela krigsbarnsproblematiken nu? Var transporterna nödvändiga?

- Om det skulle hända nu så skulle jag **med all kraft** avråda från en sån här krigsbarnshandtering. Framför allt var det oförsvarligt att skilja småbarn från sina mödrar. De något äldre barnen kunde klara det bättre. Och barnen blev kvar här för länge, det var inte bra.

Moa och Hagar

Efter intervjun berättade Göta Rosén lite minnen.

- Jag följde med Moa Martinsson på bio en gång. Hon träffade prins Wilhelm i smyg, jag var med som förklä.

- Nej, det var ingen romans. Men han var nog mycket road av att träffa en personlighet som Moa.

- Madame Kollontay (Sovjetunionens ambassadör i Stockholm) träffade jag personligen, hon älskade Sverige och spelade svenska regeringen i händerna. Hon fick inte komma tillbaka hit efter kriget fast hon fick inbjudan från sina vänner här.

- Och jag kände Hagar Olsson (finlandssvensk författare 1893-1978), som stod Edith Södergran nära.

Göta Rosén känns som en stimulerande länk till längesedan svunna tider.

Omtumlade drar vi ut i den stockholmska vårsolen.

Text: Kai Rosnell
Foto: Pentti Käppi

Så här ser den ut - den historiska reliefen som nu pryder väggen till huset Skeppsbron 28 i Stockholm.

Texten lyder:

MINNESMÄRKE ÖVER DE OMKRING 70 000 FINLÄNDSKA BARN SOM EVAKUERADES TILL SVERIGE KRIGSÅREN 1939-1945. MÅNGA AV DEM TOGS EMOT HÄR.

MUISTOMERKKI NILLE 70 000:LLE SUOMALAISELLE LAPSELLE, JOTKA EVAKUOITIIN RUOTSIIN SOTAVUOSINA 1939-1945. USEAT HEISTÄ OTETTIIN VASTAAN TÄLLÄ PAIKALLA.

RIKSFÖRBUNDET FINSKA KRIGSBARN 1999.

Konstnärerna bakom verket är Marja och Olavi Räihä, Västerås. Gjutningen har utförts av Skultuna Gelbgjuteri AB.

Tack!

Av olika anledningar fick vi vid mottagningen på ambassaden inte tillfälle att officiellt tacka konstnärerna Marja och Olavi Räihä, samt representanter för Skultuna Gelbgjuteri AB och KJK-produkter.

De har utfört ett mycket gott arbete. Reliefen är mycket vacker och har redan rönt stort intresse.

Till hela konstnärsteamet ett varmt tack för väl utfört arbete.

Minnesplattekommittén genom

Pirkko Ahlin

Ceremonimästare Auvo Klefström applåderar konstverket.

Miniatyrer av minnes-

reliefen, eller andra motiv, erbjuder sig konstnärerna Marja och Olavi Räihä att tillverka. Är du intresserad? Ta i så fall kontakt med Pirkko Ahlin, tel 054 - 15 86 38.

Vi har skrivit historia - igen!

Ett historiskt ögonblick!

Reliefen på huset Skeppsbron 28 i Stockholm är det första minnesmärket i Sverige över krigsbarnsverksamheten 1939-45.

Invigningshögtidigheterna blev fina och minnesvärda. Vi var säkert över 300 gamla krigsbarn som mötte upp, på något sätt. Från Helsingfors kom en hel busslast, många gamla bekantingar från träffar både här och där, liksom från Vätterbygden.

Minnesplattan är verkligen inte bara RFK:s (eller Stockholms) angelägenhet, den är ett minnesmärke över, eller för, alla finska krigsbarn, både i Sverige och i Finland.

Lunchen

Festen började med att Viking Line bjöd på en fin lunch för drygt 200 personer ombord på Gabriella, och gästerna hade tillfälle att bekanta sig med varandra. Själv blev jag vittne till hur två gamla arbetskamrater träffades igen - för första gången på över 20 år!

Finska kyrkan blev mer än fullsatt vilket måste ha glatt kyrkoherde Pekka Turunen. Han höll en fin predikan riktad direkt till oss. Han kommenterade bl a det gamla svartvita fotot som vi hade på första sidan i förra MedlemsNytt, krigsbarnen med de blänkande nya pjäxorna (skorna).

Dubbelt budskap?

I predikan utgick han från Psaltarens ord (56:9): "Du har räknat min flykts dagar. Samla mina tårar i din lägel; de står ju i din bok."

- Gud har icke velat detta, sa Turunen. Gud är icke orsak till era tårar. →

En känsla av samhörighet var påtaglig genom hela evenemanget. Som här vid kyrkans gårdsida.

Hur han kunde veta det känner jag inte till. Han har kanske direktkontakt.

Strax efter deltog han i trosbekännelsen: "Jag tror på Gud fader allsmäktig, himmelens och jordens skapare."

Är Gud då icke allsmäktig?

Men nu ska vi inte fördjupa oss i det klassiska teodicéproblemet (se detta ord i din uppslagsbok!).

Efter kransnedläggning vid minnesplattorna på kyrkans gårdsida över de stupade i kriget promenerade vi några hundra meter ner till Skeppsbron (svårt för högklackat). Vi fruktade att vi skulle hamna i tidsnöd, men vi fick vänta en kvart tills klockan slagit tre innan omsorgsminister Eva Biaudet från Helsingfors dök upp.

Trumpetaren som skulle blåsa fanfaren hade glömt munstycket i sonens byxficka, så ceremonimästare Auvo Klefström fick låtsas tuta i luren innan han lämnade ordet till Pirkko Ahlin.

Dubbel identitet

Pirkko utgick från sin egen situation: "Vi som blivit kvar och boende i Sverige men är födda i Finland, vi har två fosterländer". Hon kunde sagt "två identiteter", en realitet för många av oss.

- I och med detta minnesmärke känner vi att vi efter 60 år har blivit officiellt erkända inte bara här i Sverige utan även i Finland, sa hon.

- Vi känner glädje och stolthet att Finlands regering bistår oss med inigningen av vårt minnesmärke. Ge-

nom detta får vi, som en gång som barn varit finska medborgare, en bekräftelse på att vi finns. Vi är inte längre bortglömda.

(Men ett föga känt faktum är att myndigheterna i Finland ännu i dag inte vet hur många finska barn som adopterades i Sverige under och direkt efter kriget.)

Dubbelt medborgarskap

Pirkko skickade samtidigt en passning till minister Biaudet, och ambassadör Heikki Talvitie:

- Nu återstår för oss bara att få tillbaka vårt finska medborgarskap - också!

Som ni vet pågår en livlig lobbyverksamhet för att få Finlands riksdag att ändra lagarna så att dubbelt medborgarskap blir möjligt.

Eva Biaudet höll ett långt anförande med en historisk tillbakablick

på läget i Finland under kriget och krigsbarnsverksamheten. Hon refererade bl a till en undersökning som kommit fram till att "krigsbarnen klarat sig rätt så bra i livet".

Det låter som Eila Räsänens hårt kritiserade avhandling. Den gällde enbart krigsbarn som återkom till Finland.

Det föreföll som om ministern inte var medveten om att Finland under kriget förlorade över 15 000 barn - de blev kvar i Sverige! Många av dem förlorade sitt språk och därmed kontakten med hem och hemland.

All right, många av oss har väl lyckats skapligt, men många har också misslyckats. Och hon frågade inte efter hur vi mått under alla dessa år.

Så drog hon undan skyddsplasten och blottade konstverket för nyfikna (TV-)kameror och den stora församlingen som nästan fyllde ett par körfält av Skeppsbron.

Det var ett stort ögonblick.

Under talen och ceremonierna hade trumpetaren hunnit skaffa fram ett munstycke, så fanfaren klingade vackert.

Två svenska fanor och en finsk omgav ceremonin.

Sinikka Ortmark Almgren läste en nyskriven dikt, en "dagsvers" (se sista sidan!), varpå representanter för krigsbarnsorganisationer i Finland med Pentti Knuutinen i spetsen (ordf i det finska riksförbundet) lade ner blommor under plattan.

Forts. på sidan 14, spalt 1.

RFK-ordföranden Pirkko Ahlin talar vid avtäckningen, Eva Biaudet (t h) väntar på sin tur.

Text: Kai Rosnell
Bilder: Ari Kunnari

Elisabeth Rehn, numera presidentkandidat, högtidstalade och förärades ett standar av ordf. Teuvo Halme i Lahtis-föreningen.

Toppen i Lahtis

En imponerande inramning! Krigsbarnsdagarna i Lahtis 20-22 augusti blev en uppvisning i konsten att arrangera en festlighet för uppåt 200 krigsbarn från Finland och några tiotal från Sverige.

Barnkör, veteranorkester, veterankör, högtidstal, utflykt på Vesijärvi eller bastukväll med korv och sång, mottagning av Lahtis stad (för "svenskarna"), en fin soaré på lördagkvällen med dans, och på söndag högtidligheter vid Mannerheimstatyn och krigsbarnsreliefen på järnvägsstationen.

Högtidstalare var Elisabeth Rehn. Det blev ett improviserat tal, mestadels på finska, så många av gästerna

från Sverige fattade ingenting.

Hon talar en vacker och korrekt finska, men hennes svenska kunde få en svensklärare att gråta.

Hon berättade om sina erfarenheter från "årena" i Bosnien där hon verkat som specialsändebud för FN.

- "Barnena" är alltid förlorare i ett krig, konstaterade hon.

- Krigsbarn kommer bara fler och fler, senast i Kosovo, men även i fortsättningen, sa Elisabeth Rehn och lät inte särskilt optimistisk när det gällde mänsklighetens framtid.

Hon hoppas bli Republiken Finlands nästa president.

Lahtis-träffen hade ett tema: "Krigsbarn i går, i dag och i morgon".

Visste du...

...att Lahti grundades av invånarna i Hollola? "Lahti" betyder "vik", och man började bygga i "viken".

...att Vesijärvi, där "Viken" ligger, betyder "Vattensjön". Ja, vad skulle det vara i sjön om inte vatten?

...att staden hade en folkmängd på ca 30 000 vid krigsutbrottet, men växte till 50 000 tack vare alla flyktingarna från Karelen? Nu bor där 90 000.

...att RFK-ordf. Pirkko Ahlin är född i Lahti? Det framhöll hon särskilt i sitt tacktal vid soarén.

...att Riksförbundet i Finland planerar att ge ut en egen tidning, start i november i år?

Jodå, vi mindes alla hur vi hade haft det. I dag lever vi - och dansar. Vad gör vi i morgon?

Den frågan behandlades inte alls, och om någon frågat mig hade jag svarat sanningsenligt att "i morgon drar jag gäddor i hemmavattnen".

Jag har varit med vid två tidigare träffar i Finland, Kuopio 1996 och Åbo 1997, och blivit bortskämd med intressanta anföranden och nyheter när det gäller forskningen i ämnet krigsbarn.

Det mest intressanta vi hörde var krigsveteranordföranden Mauno Uusitalos uttalande att en orsak till barntransporterna var att man ville "rädda en befolkningsreserv", om det skulle gå så illa att Finland helt ockuperades av Sovjetunionen.

I Lahtis skulle Heikki Salminen berätta om hur långt han hunnit med sin doktorsavhandling, men han var inte där.

Så "innehållet" blev aningen torftigt denna gång. Talen var av det mer officiella slaget, vi fick skapa innehållet på egen hand.

Det gick ju bra. Fredagskvällens bastukväll var mycket trivsamt. Heikki Punkkinen spelade dragspel och anförde sången med hjälp av ett eget sånghäfte med 91 "låtar". Där saknades "Sagolandet" (Satumaa), men

Visste du att det finns en "krigsbarnsförening" även i Oskarshamn? Åtminstone en finsk förening med många krigsbarn. Några av dem var med i Lahtis, som ordf. Leila Ulvemo, Mirja Axelsson och Rakel Wanamo-Piechal.

Text och bilder: Kai Rosnell

Denna relief är placerad på järnvägsstationen i Lahtis, på tegelväggen ut mot gatan. Bilden är ritad av Pirkko Tähkäpää i Åbo.

Texten i översättning:

Häriifrån reste och hit återkom hundratals krigsbarn från Lahtis med omnejd. Via Lahtis reste tusentals krigsbarn åren 1939-47.

alla kunde den utantill, tack för det. Och vi kunde göra många nya bekantskaper, lyssna till nya märkliga berättelser. Ramarna växer.

Jag vet inte exakt hur många vi var från Sverige, men vi kom från många olika håll: Stockholm, Karlstad, Västerås, Göteborg, Gävle, Härnösand, Grängesberg, Storvreta m fl.

Två av Västerås-gängets damer som övernattade på Hotell Cumulus hade inbrott på rummet och blev av med en del kontanter.

Då hade de förstås redan betalat deltagaravgiften 100 mark plus 60 mark för kaffe, lunch och lördagssoarén med mat, allt på Fellmann-institutet (en restaurangskola). Det var mycket billigt.

Ordföranden Teuvo Halme och hans medarbetare i Lahtis-föreningen har svarat för ett toppen-arrangemang. Kiitos!

Heikki Punkkinen, krigsbarn från Lahtis, underhöll församlingen under bastukvällen och svarade för dansmusiken under lördagssoarén.

Hos "finneborn" i Roskilde

Fredag 11 juni startade fem finska krigsbarn från Västerås, med ordf Raimo Berglund som chaufför, med sikte på Roskilde i Danmark. Vi kom inte iväg förrän kl 14, under tecknad firade ett barnbarns studentexamen.

Första etappen blev till Ljungbyhed och Raimos syster Seija som skulle följa med. Vi kinesade hemma hos henne över natten.

Tidigt nästa morgon kom vi till Helsingborg och färjan till Helsingör där vi sammanstrålade med Bengt och Eva Johansson.

Väl framme i Roskilde träffade vi folk från Skåne och Karlstad, Gävle och Göteborg. Efter registrering och flagghissning blev det lunch, som vanligt väl tilltagen och ingen behövde känna sig hungrig. Inkvarteringen på Folkhögskolan var välordnad.

Medan de danska finneborna hade sitt årsmöte (avklarat på en timme, inga sega förhandlingar där inte!) lyckades vi leta rätt på bastun och simhallen, efter ett bra deckararbete. Vi besökte också ett vikinga-

skepps-museum, mycket intressant. Domkyrkan var upptagen av bröllop så den missade vi.

Middag på kvällen med underhållning av lokala förmågor och många glada skratt. Pirkko Ahlin hälsade från alla i Sverige och överlämnade ett bordsstandar från Riksförbundet som uppskattades mycket av värdarna. Underhållning och dans till midnatt!

På söndagen fick vi höra ett mycket intressant föredrag om Finska vinterkriget innan det var dags att hala flaggorna till uppbrott och avsked. Gemensam lunch och "på gjensyn" och vi västeråsare styrde färden hemåt och konstaterade att det återigen varit ett trevligt och lyckat möte i Danmark.

Tack också vår chaufför som hade fyra "kärringar" som passagerare men klarade det utan att bryta ihop.

Gunnel Johansson

(medpassagerare Aune Johansson, Carin Jonsson och Annethe Berglund).

Dokumentationen

har kommit en bra bit på väg. Vi har fått in en hel del bidrag, både sådana som kan publiceras i MedlemsNytt eller i en planerad bok, och sådana som bör arkiveras. Det gäller också en del originalbrev och liknande. Här har vi sakkunnig hjälp av Immigrantinstitutet i Borås där Miguel Benito är mycket positiv till samarbete.

Granskningen av riksdagsprotokollen fortsätter liksom genomgången av dagstidningar från krigsåren. Det är ett tidsödande arbete.

I nästa nummer planerar vi att publicera en del av det material som hittills kommit fram.

Du är välkommen med ditt bidrag, dina minnen, ditt öde.

Dokumentationsgruppen består av Pirkko Ahlin, Pentti Käppi, Sinikka Ortmark Almgren, Kai Rosnell och Gunnar Sältin.

Adresser

till krigsbarnsorganisationerna i Finland och Danmark:

Finneborn i Danmark,

Kai J Palomäki-Schmidt, P A Madvigvej 17, DK-6100 Haderslev, Danmark.

Suomen sotalapsiyhdistyksen Keskusliitto ry,

Pentti Knutinen, Koskenkaatantie 18 C 33, FIN-02100 Espoo, Finland.

Evakuering av våra barn och andras ungar

På jakt efter den svenska riksdagens åsikter om barn-evakueringen från Finland till Sverige möter man många intressanta sidospår.

Sympatierna för Finland, särskilt under vinterkriget, är översvallande starka. "Finlands ödesdigra kamp" sätter spår i en mängd debatter som egentligen gäller interna svenska förhållanden.

Den 6 december 1939, ungefär samtidigt som Maja Sandler och Hanna Rydh arbetade för högtryck med att organisera den första evakueringen av tusentals barn från Finland, höll den urtima svenska riksdagens första kammare en interpellationsdebatt "angående planerna för evakuering av skolbarn från större orter i krigsfara". Detta gällde alltså Sverige.

Interpellanten var högermannen och redaktören fil dr Ivar Öman från Stockholm. Denne kritiserade myndigheternas bristande samordning i planeringen, men också själva planerna, som gick ut på att barn på 7-9 år skulle evakueras **tillsammans med sina mödrar** till landsbygden, men

barn på 9-14 år skulle flyttas **klassvis** med sina lärare till internat.

Öman hävdade att erfarenheter från evakueringarna i England hade visat att även barn på 9-14 år behövde sina mödrar och att **det var fel att splittra familjer**. I England hade man fått ändra sina rutiner efter begångna misstag.

Enligt Öman begränsade och äventyrade planerna också föräldrarnas rätt att själva ordna skyddet för sina barn.

En ytterligare komplikation ansåg han föreligga i "de evakuerade som nu komma att kastas över oss från Finland".

Ömans interpellation väckte ovanligt skarp kritik från de ansvariga myndigheternas sida.

Chefen för socialdepartementet J. A. Forslund (s) anklagade Öman för att hetsa upp stämningarna i landet och hävdade att myndigheterna hade läget helt under kontroll, och även beredskap för en flyktingström utifrån.

Undervisningsrådet Ruben Wagnsson (s) ansåg att det var fel av Öman att över huvud taget väcka offentligt debatt i dessa frågor. Kritiken

mot skolmyndigheter var obefogad och tiden inte lämplig för partikäbbel.

Den skarpaste salvan levererades av ecklesiastikministern Arthur Engberg (s) som ansåg att Öman satte "partipolitikens intressen över nationens". Engberg ställde sig helt bakom skolöverstyrelsens förslag till evakueringsplanerna.

Debatten slutade med att ytterligare en socialdemokrat, J. M. Västberg, tog Öman i försvar och medgav brister i beredskapsplaneringar, dock inte i skolbarnsfrågan.

Öman själv tillbakavisade harmset alla beskyllningar för partipolitik.

Drygt en vecka efter denna debatt var den första kontingenten av finska krigsbarn på väg till Sverige. Gruppen bestod av barn från spädbarnsåldern och upp till 12 år.

Från början var det meningen att **barn under tre år skulle medföljas av sina mödrar**, men denna överenskommelse föll snart i glömska.

Under vinterkriget hann man sända 9 000 barn till Sverige. Den svenska riksdagen hade då viktigare saker att debattera än splittringen av de finska familjerna.

Pentti Käppi

Greta Borén tillsammans med några finska krigsbarn på Pixbo Herrgård 1942. Vi vistades där en tid innan vi blev utplacerade i olika hem på Tjörn.

Från vänster är det Ritva (det är jag), Eira, Orvokki som tant Greta tog till sig, Pirkko och Maija. Orvokki och Maija bor i Göteborg. Pirkko bodde i Schweiz men är död. Eira vet jag ingenting om Jag själv bor i Överturingen.

Har du varit i Pixbo?

Tant Greta Borén hade hand om 46 finska krigsbarn på Pixbo Herrgård. Herrgården är sedan många år såld till Mölndals kommun och är ombyggd till lägenheter.

Tant Greta var väldigt snäll med oss barn. Hennes man kallade jag "min svenska pappa". Han var också snäll med alla barnen.

1942 när tant Greta var svensk lotta och hade hand om oss barn bodde hon i Göteborg, men flyttade på äldre dagar till Mölndal och bodde där till sin död 1995.

Var du med i Pixbo? Har du upplysningar? Hör av dig till

Ritva Magnusson (f Pakka)
Vålevägen 195
84024 Överturingen.

Ett reseminne

"Jag kom 1941 till Lissgården, Häradsbygden (Dalarna).

Vi fick bara knäckebröd under transporten. En del barn spydde, andra stal till sig från dem som inte kunde äta.

En fyraårig flicka brydde sig inte alls om vad som hände, hon sjöng, och jag minns ännu orden:

*Hevosilla ei ole heiniä,
ne syövät tallista seiiniä.*

(Hästarna har inget hö, de äter av väggarna i stallet).

Jag hade en äldre syster med, Irja. Man ville skilja oss åt, jag var

redan på tåget när jag hörde henne ropa utifrån "Eeva, missä olet?" (Eeva, var är du?) och jag svarade "Täällä!" (Här!).

Irja gav sig inte förrän hon fick tillbaka lillasystemen (sex år), så att vi fick åka i samma transport, samma vagn."

*Eeva-Liisa Laine i
Vanda bidrar med
denna lilla berättelse
ur livet.*

Matti och Heikki - var är ni?

Jag efterlyser Matti och Heikki, två finska krigsbarn som kom till Bräcke i Jämtland 18 oktober 1941.

Matti kom till familjen David Eriksson som hade herrekipering. Heikki kom till familjen Karin och Bror Ölund, sotarmästare i Bräcke. Jag Eva-Lisa kom till familjen Rettig som hade bageri och var granne till familjen Ölund.

Matti blev kvar i Sverige, Heikki åkte tillbaka.

Tacksam att få veta var ni finns i dag!!!

Eva Widén

Resa i österled från Östergötland

Här kommer många glada hälsningar från vår "förening" i Östergötland. Vi är nu två år och fungerar otroligt bra, trots att vi inte har vare sig ordförande, kassör eller sekreterare. Vi tycker att vi fungerar ändå. Att ha en egen förening kostar ju en massa pengar; det ska ju redovisas varje år.

Vi tycker att det räcker så bra med våran Raimo och Gunnel i Västerås. Är det något vi undrar över vänder vi oss till dem.

Den 2 januari var vi i Bankekind hos mej. Den 13 mars var vi med på årsmötet i Eskilstuna. Roligt för oss som fick se många nya ansikten.

Den 25 april for vi till Helsingfors-nejdens finska krigsbarn med Pertti Kavén i spetsen. Gruppen i H-fors var på åtta stycken. Vi visades in i ett s k vip-rum. Där fick vi presentera oss för varann. Det visade sig att Gunnar Knuts och Lisa i H-fors hade varit i Idre samma tid och samma år. Gunnar undrade om det var hos honom Lisa krupit ner i sängen eftersom hon tog fel sovsal. Upptäckten gjorde Lisa innan någon hann vakna.

Det är sådana här händelser som är så roliga att höra.

Efter denna presentation for vi på sightseeingtur med reseledare, det stod Helsingfors-nejden för. Så blev det lunch på Kyrkbacka som dom bokar för oss.

Efteråt fick de som ville följa med Pertti till Riksarkivet där papper fanns att få.

Det var ett mottagande vi sent ska glömma. **Tack, Helsingfors krigsbarn!**

I maj en kort efterträff hos Rauli i Norrköping.

Den 5 juli avslutning på våren med picknick på Abborreberg utanför Norrköping med utsikt över hamnen. Tidigare på dagen hade jag hämtat Mirja Agge, Katrineholm, med hunden "Hubbe" som min man blev smått förälskad i. Mirja och jag fann varandra på riksmötet i Västerås 1997. Sen dess har vi hållit ihop som syskon.

Nu har även min två år äldre syster Ilse Mörtzell gått med i Finska krigsbarn i Göteborg. Kanske blev hon påverkad av alla mina härliga upplevelser. Flera träffar blir det i höst.

Aldrig har jag varit med i en så fin förening som vår. Det finns en sån glädje, spontanitet, värme, vilja och förmåga, och idérika medlemmar.

Vi ser fram mot en invitation från Mellansveriges krigsbarn när årsmötet ska hållas i Linköping nästa år. Vi är beredda. Alla träffar görs upp vid träffarna, då slipper vi skicka ut kallelse och spar på det viset pengar.

Slutar med en stor kram till er alla från Östergötlands krigsbarn genom

Iris Andersson, Linköping

-Vi har så trevligt ihop! Rauli Ahonen, Iris Andersson och Anja Nordhammar på krigsbarnsträff hemma hos Iris.

...Invigningen...

Forts. från sidan 9...

Församlingen lyckades nästan överrösta trumpetaren i de båda nationalsångerna.

Cirkeln kändes slutet på något sätt: morgonen den 4 juni 1942 hade jag själv stigit i land här och tagits emot i ett av de låga tullhusen på kajen.

Så drog vi oss förbi kungliga slotet över bron genom Kungsträdgården till Finlands ambassad där Heikki Talvitie med maka tog emot med champagne, snittar och ett batteri av flaskor med svagare eller starkare drycker.

Fler tal, och presenter överlämnades.

Dubbelt konstnärskap

Bland talarna vill jag särskilt framhålla Olavi Räihä som berättade att det är hans hustru Marja som svarat för den konstnärliga idén och teckningen på reliefen; han själv har bidragit med det konstnärliga hantverket.

Det var en nyhet för mig, så jag är skyldig dem en uppriktig ursäkt: jag har ju bidragit till att sprida villfarelsen att det är **han** som är konstnären bakom verket.

Hur som helst: den är fin, reliefen! Mycket fin!

Dubbla fanor

Ambassadör Talvitie påpekade, som en försynt replik till Pirkko Ahlins tal vid avtäckningen, att krigsbarnen redan var erkända och väl ihågkomna: genom att de fått ta emot både en finsk och en svensk fana (Stockholms-föreningen).

Efter lite blomster till ambassadören, ministern, kyrkoherden, KFUK/KFUM:s och Viking Lines representanter upplöstes församlingen efter hand.

Var och en av oss hade med sig ett oförglömligt minne hem, ett minne som jag på mitt sätt efter ringa förmoda försökt återge. Kanske snarare som ett stöd för **ditt** minne.

Mer om Eva Biaudets tal i nästa nummer!

RFK-info 3/99

Riksmötet år 2000 hålls i Skåne, närmare bestämt i Åhus, nära Kristianstad, vid stranden av Hanöbukten. Boka redan nu **lördagen den 20 maj** för detta evenemang!

I samband med invigningen av minnesplattan fick RFK som gåva av Helsingfors-nejdens krigsbarn (Pertti Kavén) en videofilm, **Karl Sahlgrens film "Krigsbarn"**. Det lär ha visats i TV i Finland. Lokalföreningarna har möjlighet att **låna videon** för visning. Kontakta Pirkko Ahlin!

Vi vill påminna om att RFK har tecknat ett **avtal med Viking Line** som ger en avsevärd rabatt för gruppresor på tio personer eller fler. Det gäller naturligtvis också lokalföreningarnas medlemmar. Hänvisa till avtal nr 90050. Gui Emanuelsson, tel 08-7333187, kan lämna fler upplysningar.

I Helsingfors arrangeras en utställning på temat **"Krigsbarnens skolerfarenheter i hemlandet och utomlands"**. Invigning tisdag 2 november kl 14 på Skolministeriets restaurang "Vitriini". Utställningen pågår till 30 nov och är öppen dagtid kl 11-16.

Det finns två ingångar: Kyrkogatan 3, eller Meritullinkatu 10. Det finns inga skyltar om restaurangen, men besökare har möjlighet att äta där.

Vill du ha hjälp eller guidning? Ta kontakt med Pentti Knuutinen, ordf i det finska riksförbundet, på tel 09-462329 eller 050-5634623. (Om du ringer från Sverige slopar du första nollan.)

"Kura skymning" är ett evenemang som Föreningen Norden anordnar över hela Norden, i samarbete med stadsbiblioteken. I år är temat **"Kalevala 150 år"**. På en del orter ställer gamla krigsbarn upp och läser ur nationaleposet, t ex i **Karlstad** och **Gävle**. Håll utkik i lokalpressen om tid och plats, eller hör med ditt bibliotek. Preliminärt händer det **måndag 8 november**.

På gång

i lokalföreningarna

Skåne

Söndagarna 10 och 24 oktober samt 7 november kl 11 studerar man finska i Vuxenskolans lokaler i Lund. Parallellt ordnas en kurs i finsk matlagning, och kanske lite annan kultur också. Kontakta Aila Strömberg, tel 046-733250 eller 0413-70942, eller Keijo Yndén, tel 046-303788.

Göteborg

Lördag 16 oktober kl 16, Karelia-huset, Tättingegatan 16. **Krigsbarn i litteraturen.** Utgångspunkt Sinikka Vesterbergs "En gång krigsbarn". Diskussion, kaffe.

Lördag 20 november kl 15, Karelia-huset. **Mitt liv, mitt yrke.** Specialpedagogen Soili Asztély och psykologen Kaija Ohlsson, båda krigsbarn, berättar. Diskussion kring krigsbarns yrkesval. Kaffe.

Tisdag 30 november kl 19, Karelia-huset. **Minnesafton** med ögonvittnesberättelser från krigsutbrottet för 60 år sedan.

Stockholm

Torsdag 28 oktober kl 18.30, Kristinehovs Malmgård, Kristinehovsg. 2, Stockholm. **Barntransporterna under kriget.** Vieno Aue och Erna Sinclair berättar om sina erfarenheter. De var båda involverade i verksamheten. Knytkalas, lotteri.

Torsdag 25 november kl 18.30, Kristinehovs Malmgård. Sång- och filmafton. Råkor! Anmäl dig senast 18 nov till Yrsa Avellán, 08-53250196, eller Gui Emanuelsson, 08-7333187.

Lördag 11 december kl 14, Kristinehovs Malmgård. **Julfest!** Jultallrik 70:- kr. Anmäl senast 3 dec till ovanstående. Ta med julklapp för ca 20 kr. (Obs. Förändringar jämfört med tidigare utskick!)

Gävle-Dala

Aune Karlsson har avgått som ordförande, en funktion som t v innehas av Reino Heino:

- Problemet är att ingen vill ta styrelseposter, men man vill inte heller lägga ner föreningen.

Läget lär klarna inom kort.

Riksförbundet Finska Krigsbarn 1999

Ordf. Pirkko Ahlin, John Ericssonsg. 55, 652 19 KARLSTAD. Tel 054-158638.

Lokalavdelningar:

Finska Krigsbarn i Gävle-Dala (FKGD):

Tf ordf. Reino Heino, Valhallav. 19 A, 811 40 SANDVIKEN. Tel 026-250319.

Finska Krigsbarn i Mellansverige (FKMS):

Ordf. Raimo Berglund, Välljärnsgr. 240, 724 73 VÄSTERÅS. Tel 021-354507.

Göteborgsföreningen Finska Krigsbarn, (GFK):

Ordf. Pentti Käppi, Sjögången 30, 421 71 V FRÖLUNDA. Tel 031-291688.

Direktanslutna till RFK (RFK):

Kontakt: Raimo Artman, Peiponpolku 9, FIN-53 650 LAPPEENRANTA. Finland. Tel 00358-5-4569580.

Stockholmsföreningen Finska Krigsbarn (SFK):

Ordf. Sinikka Ortmark-Almgren, Furusundsg. 18, 115 37 STOCKHOLM. Tel 08-6615808.

Skåneföreningen Finska Krigsbarn (SKFK):

Ordf. Kosti Markkanen, Ribetuatorp, 297 94 DEGEBERGA. Tel 044-352412.

Dessutom finns följande två föreningar icke anslutna till RFK:

Vätterbygdens Finska Krigsbarn:

Ordf. Väinö Bistsjö, Box 115, 520 40 FLOBY. Tel 0515-41223.

Finska Krigsbarn i Norrland:

Ordf. Oiva Boström, Kronoskogsv. 43, 902 51 UMEÅ. Tel 090-32433.

RFK:s styrelse 1999

	Ordinarie	Funktion	Suppleant	Revisorer
	Pirkko Ahlin Se ovan.	Ordf.		Birger Hansson Flintbacken 8, 4 tr 118 42 STOCKHOLM Tel 08-842213
FKGD	Vakant.		Eila Gardeskog Läxvägen 14 813 32 HOFORS Tel 0290-22431	Reino Heino Valhallav. 19 A 811 40 SANDVIKEN Tel 026-250319
FKMS	Gunnel Johansson Eddagatan 4 723 35 VÄSTERÅS Tel 021-22058		Raimo Berglund Se ovan.	Sam Halonen-Norlin (spl) Drottningg. 27 A 724 64 VÄSTERÅS Tel 021-181516
GFK	Pentti Käppi Se ovan.	Sekr.	Pirkko Loippo Basungatan 40 421 40 V FRÖLUNDA Tel 031-452238	
RFK	Raimo Artman (f d Lundgren) Se ovan.	V. ordf.	Kalle Seppä Kastgränd 5 302 53 HALMSTAD Tel 035-213075	
SFK	Sinikka Ortmark- Almgren Se ovan.		Kai Rosnell (matrikelansv.) Se red.ruta sid 2.	
SKFK	Gunnel Nordström Fajansvägen 102 238 40 OXIE Tel 040-545696	Kassör	Kosti Markkanen Se ovan.	

Medlems **NYTT**

Porto
betalt

Avs: **RFK**
c/o Kai Rosnell
Kölänsvägen 10
741 42 Knivsta

B-POST

Omsorgsminister Eva Biaudet (t v) lyssnar när Sinikka Ortmark Almgren läser sin "dagsvers" inför surrande TV-kameror.

Foto: Kai Rosnell.

Till krigsbarnet

Dagsvers av Sinikka Ortmark Almgren till avtäckning av minnesplattan på Skeppsbron i Stockholm den 19 september 1999.

För nästan ett mänskoliv sedan
packade mödrar små kappsäckar
barnhänderna kramade handtagen
och spanade efter tryggheten
spanade efter mor

För nästan ett mänskoliv sedan
anade de äldre barnen ett äventyr
medan de höll syskonen i handen

För nästan ett mänskoliv sedan
var en del barn på flykt från krig och fattigdom
andra var på väg till drömlandet
till sockerdricka och kola

För nästan ett mänskoliv sedan
blev barn älskade eller nyttjade
de blev sedda eller förnekade
deras språk togs ifrån dem och de gavs ett nytt
ett bättre, trodde de som gav

För nästan ett mänskoliv sedan
vandrade en barnarmé genom Europa,
tappra små soldater,
medan modershjärtan brast
och fäderna bet ihop sina käkar vid fronten
av utmattning, av längtan och av krigets fador

För nästan ett mänskoliv sedan
följdes varma somrar av iskalla vintrar
medan tystnaden och saknaden levde sitt eget liv
medan barntransportkommittéerna,
riksdagen och pressen
gjorde sitt bästa för landet och barnet.

Nästan ett mänskoliv är ju även i dag
Krig pågår och barn är på flykt
Livet styr det ljusa och mörka, varje dag

Varje dag lär vi oss att det finns ett måste för alla
att ha omsorg om världen och världens barn.